

A magyar kormány továbbra sem tudja, mi legyen a Paksi Atomerőmű radioaktív hulladékával

Szűk egy hetet adott a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium arra, hogy a magyar társadalom véleményt nyilvánítson a radioaktív hulladékok és kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló nemzeti programról. A nemzeti program kidolgozását minden tagország számára előírja az Európai Unió. A magyar program egyik leglényegesebb hiányossága, hogy nem ad választ arra, mi lesz a Paksi Atomerőmű kiegészített fűtőelemeinek végleges sorsa, azaz: hol fogják elhelyezni a radioaktív hulladékot. Az NFM szerint még nem áll rendelkezésre elegendő információ ennek eldöntéséhez, így ezt a jövő feladatának tekintik.

A nemzeti program szerint összesen mintegy 1650 milliárd forintba kerül a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok majdani kezelése, és a Paksi Atomerőmű leszerelésére 2084-ig. Jelenleg a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapban (KNPA) gyűlik a pénz erre a célra. Az Alap legnagyobb befizetője maga a Paksi Atomerőmű, vagyis a magyar áramfogyasztók.

Már most látszik azonban, hogy Paks befizetései a szükséges összeg kevesebb, mint a felét teszik majd ki – a hiányzó összeget az adófizetőknek kell majd előteremteniük. Ráadásul óriási kockázatot jelent, hogy a költségek nagy része az üzemidő lejártja után jelentkezik, amikor már nem történik befizetés az alapba. A nemzeti program nem tér ki arra, hogy ha nem gyűlik össze elég pénz a KNPA-ba, akkor a felmerülő költségeknek ki lesz a felelőse. Ez jelentős kockázati tényező, és a legnagyobb valószínűség szerint újabb hatalmas összegeket kell majd a jövő generációk adófizetőinek erre a célra áldozniuk.

Súlyos hiányossága a nemzeti programnak, hogy nem biztosítja a lehetőséget a települések, a lakosság és a társadalmi szervezetek számára, hogy ténylegesen részt vehessenek a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatban, pedig ezt uniós direktíva is előírja. A nemzeti program csak négy, meglévő vagy tervezett nukleáris létesítmény környezetében létrehozott, ún. ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulást tervez a folyamatba bevonni. Így például Pécs – amely nem tagja egyik társulásnak sem –, Magyarország egyik legnagyobb városának lakossága nem jogosult arra, hogy megfelelő tájékoztatást és részvételi lehetőségeket kapjon a szomszédjukban, Bodán, a kiegészített fűtőelemek és nagy aktivitású hulladékok végleges elhelyezésre tervezett tároló ügyében.

Az Európai Unió Tanácsának 2011/70/Euratom irányelve előírja, hogy a tagországok nemzeti programot dolgozzanak ki az országukban keletkezett kiegészített fűtőelemek és radioaktív hulladékok biztonságos kezelésére, amely többek között meghatározza az erre vonatkozó koncepciókat, terveket és műszaki megoldásokat, illetve a kivitelezés mérföldköveit.

„A magyar nemzeti program sajnos éppen ennek a célnak nem tud megfelelni. Minél tovább halogatja a kormány a döntést az egyes lényeges kérdésekben, annál nagyobb teher fog az adófizetőkre hárulni, hiszen az alapban álló, a hulladékkezelés céljára fel nem használt összegek után a magyar állam súlyos összegeket fizet be évről évre az értékállóság biztosítása érdekében” - nyilatkozta Koritár Zsuzsanna, az Energiaklub szakértője.

A nemzeti program ugyanakkor még nem teljesen végleges: egyelőre még zajlik a stratégiai környezeti vizsgálat nemzetközi szakasza, amelynek megállapításait be kell építeni a nemzeti programba. Ez idén őszre várható.

Az Energiaklub álláspontja a nemzeti program jelenlegi változatáról [itt érhető el](#).

További információ: Koritár Zsuzsanna koritar@energiaklub.hu +36 20 483 1747